Posudek školitele na magisterskou práci Jana Zimy:

Populačně-genetické parametry rejska obecného a rejska malého v kontextu přírodních a antropogenních bariér.

V předkládané magisterské práci kolega Jan Zima úzce navazuje na svou bakalářskou práci, ve které analyzoval vliv mírných silničních bariér na populačně-genetické parametry dvou druhů hlodavců. Tentokrát byla pozornost věnována rejskům, kteří obecně překonávají bariéry, díky své tělesné stavbě, mnohem hůře. Zčásti byl využit materiál, který se podařilo získat při předchozích studiích migrací hlodavců přes bariéry, a část materiálu autor získal vlastními odchyty podél výrazné bariéry – širokého říčního toku. Na tomto místě musím vyzvednout dovednost téměř selektivně chytat studované druhy - rejska obecného a rejska malého. Získat materiál pro uvedený typ studií je absolutní základ a rozhodně to není banální záležitost.

Další etapou práce bylo laboratorní zpracování vzorků. Je velmi potešitelné, že kolega Zima patří k lidem, kteří přestože rádi pracují v terénu, nemají fobii z laboratorního prostředí. S přehledem si osvojil všechny potřebné molekulárně-biologické analytické postupy, a je tak vybaven znalostmi a dovednostmi, na které je možno se spolehnout. Autor předkládané práce věnoval důkladnou pozornost také statistickému zpracování. Postupy a výsledky konzultoval s řadou našich předních odborníků a nevynechal také jedinou příležitost jak svou práci prezentovat na mezinárodních konferencích. Jediné, co bych snad mohl vytknout, je výraznější tendence k úspornosti při tvorbě psaného textu. Nepochybně ale i tento rys bude ke spokojenosti čtenářů nakonec překonán, neboť není žádný problém s kolegou Zimou zcela otevřeně o všem diskutovat.

Z výsledků, které v předkládané práci prezentuje, bych vyzdvihnul překvapivě těsný vztah mezi genetickou variabilitou vyjádřenou mírou heterozygotnosti a rozlohou územního celku obývaného danou subpopulací rejska obecného. Tento výsledek poskytuje náhled na současnou kulturní fragmentovanou krajinu jako na prostor, kde se něco zajímavého děje. Možná, že u některých druhů se stále prohlubující metapopulační charakter populací projeví nějakou nově se prosazující adaptací. Rozhodně bude velmi napínavé zopakovat tuto studii na stejných plochách s časovým odstupem několika let.

Kvantitativní stránka předkládané práce sice ještě neumožňuje okamžitou publikaci, nicméně nasazení publikovat u kolegy Jana Zimy mě ujišťuje v tom, že vše bude v brzké době doplněno do publikovatelného rozsahu. Po kvalitativní stránce byla vypracována studie, která přináší velmi originální poznatky a ve které autor jasně demonstroval své schopnosti k odborné zoologické práci. Je proto možné konstatovat, že byla zcela naplněna kritéria pro magisterskou studii, a tudíž je možné také doporučit tuto práci k obhajobě.

V Českých Budějovicích 2. 6. 2008

Doc. RNDr. F. Sedláček, CSc.